

Archeologisch Vooronderzoek Zulte - Waalstraat

08/10/09 - 21/10/09

**Ename Expertisecentrum
voor Erfgoedontsluiting vzw**

Opgraving /

Prospectie X

Vergunningsnummer:	2009/290
Datum aanvraag:	25/09/2009
Naam aanvrager:	Vanholme Nele
Naam site:	Zulte, Waalstraat

Inhoud

Gegevensfiche	4
Inleiding.....	5
Situering.....	6
Methodologie	9
Resultaten	10
Bodemtypes.....	10
Grachten en reppels.....	11
IJzerrijke kuilen	14
Kijkvensters	14
Overige kuilen.....	14
Materiële vondsten	15
Archeologisch 'lege' zone.....	16
Conclusie en aanbeveling	16
Bijlage 1: Sporenlijst.....	17
Bijlage 2: Fotolijst.....	20
Bijlage 3: Grondplan en coupes	19

Heel veel dank aan Luc Bauters (prov. Oost-Vlaanderen) voor de wetenschappelijke begeleiding.

Gegevensfiche

Naam site: Zulte, Waalstraat
Adres: Waalstraat, 9870 Zulte
Kadasternummers: Afd. 1, Sec. C, nr. 566c,560n,558b, 567, 547f, 558c, 557c, 549c
Type onderzoek: Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven
Vergunningsnummer: 2009/290
Vergunning verleend aan: Vanholme Nele
Termijn: 08/10/09 - 21/10/09
Uitvoerder: Ename Expertisecentrum voor Erfgoedontsluiting vzw, Abdijstraat 13 - 15,
9700 Oudenaarde
Opdrachtgever: Gemeentebestuur van Zulte, Centrumstraat 8-10, 9870 Zulte
Archeologen: Vanholme N., Boncquet T.
Projectcode: ZUL-WAA-09

Inleiding

Dit rapport geeft de resultaten weer van het archeologisch vooronderzoek te Zulte (Oost-Vlaanderen), op een terrein gelegen in de hoek gevormd door de Waalstraat en de Zonnelaan. De aanleiding voor het vooronderzoek zijn de plannen voor de aanleg van twee volledige en één half voetbalterrein met bijhorende accommodatie. Het aanleggen van deze voetbalterreinen gaat gepaard met het trekken van een nieuw grachtensysteem, het steken van drainage, het plaatsen van regenputten en allerlei andere werkzaamheden, zoals de aanleg van een parking. Door deze omvorming tot recreatiedomein zou het mogelijk aanwezig archeologisch bodemarchief volledig worden vernield. Dit gegeven leidde tot een gunstig advies van het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed om over te gaan tot een archeologisch vooronderzoek.

Het was niet gekend of het terrein enig archeologisch potentieel bevatte. Ook over het onmiddellijk nabijgelegen gebied zijn geen archeologische gegevens gekend.

Kort voor de aanvang van het archeologisch vooronderzoek was men reeds gestart met het graven van een nieuw grachtenstelsel. De grachten hadden inpakt op de ondergrond daar deze doorheen het archeologisch niveau werden gegraven. Deze grachten zouden ook meebepalend zijn voor de oriëntatie van de proefsleuven. Daarnaast was ook reeds de parkingzone afgegraven. In tegenstelling tot de grachten werd hier het archeologisch niveau niet vernield en kon deze zone onderzocht worden.

Een pas aangelegde betonplaat naast de aanwezige woning, twee prefab-klaslokaaltjes met daarnaast een nabijgelegen dumpplaats voor de grond afkomstig uit de grachten vormen drie zone's die niet konden worden onderzocht.

Situering

Het betreffende terrein situeert zich in het zuidoosten van de gemeente Zulte. Het gebied van ca. 5 ha bevindt zich in de zuidwesthoek van de kruising van de Waalstraat met de Zonnelaan. Langs drie zijden wordt het terrein afgesloten door bebouwde percelen. Slechts langs de oostzijde bevindt er zich landbouwgebied.

De onderzochte zone bestond in hoofdzaak uit landbouwgebied. Centraal bevindt er zich een alleenstaande woning uit het laatste kwart van de 20ste eeuw. Ten zuiden hiervan stond een hoeve (fig.3). Deze is in verschillende fases volledig afgebroken. Het woonhuis ervan werd kort vóór de start van het archeologisch vooronderzoek neergehaald. Vanaf de Waalstraat tot aan de bebouwing loopt een half verharde weg.

Door de aanwezigheid van de grachten en bebouwing werd het werkgebied gereduceerd tot ca. 4,5ha.

Geografisch ligt het terrein in het gebied tussen de Leievallei en heuvelachtig landschap van Kruishoutem, waar de Vlaamse Ardennen beginnen. Er is geen uitgesproken microreliëf aanwezig. Het gebied ligt op een hoogte van ca. 13,75m TAW. Ten zuiden van het terrein ligt een iets hoger gebied op ca. 15 TAW.

Het onderzochte gebied Zulte-Waalstraat ligt in zandig Vlaanderen. De bodemkaart (fig.5) geeft twee bodemtypes weer. Het grootste deel bestaat uit een matig natte lemige zandbodem met een verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont (Sdp). In het noorden bevindt er zich een klein deel met een matig droge lemige zandbodem met een dikke antropogene humus A horizont (Scp).

Fig. 1. Ligging van het onderzochte gebied Zulte-Waalstraat.
(<http://geo-vlaanderen.agiv.be>)

Fig.2. Kadastraalplan met de aanduiding van de onderzochte percelen en de ligging van de (afgebroken) gebouwen. Het perceel gelegen aan de Waalstraat kon niet onderzocht worden. (Gemeente Zulte)

Fig.3. Ortofonale luchtfoto met aanduiding van het onderzochte gebied. Centraal is het woonhuis zichtbaar. In het zuiden ervan staat de hoeve met bijgebouwen. (<http://geo-vlaanderen.agiv.be>)

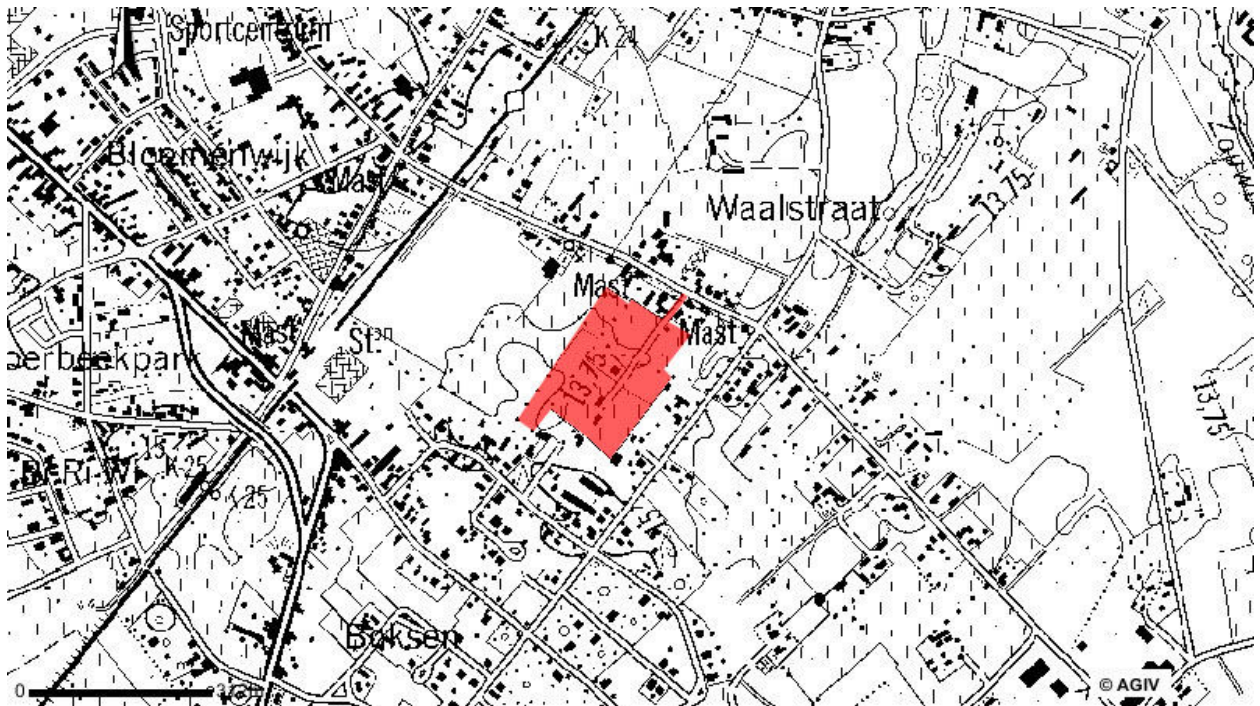

Fig.4. Topografische kaart met aanduiding van de onderzochte zone.
 (<http://geo-vlaanderen.agiv.be>)

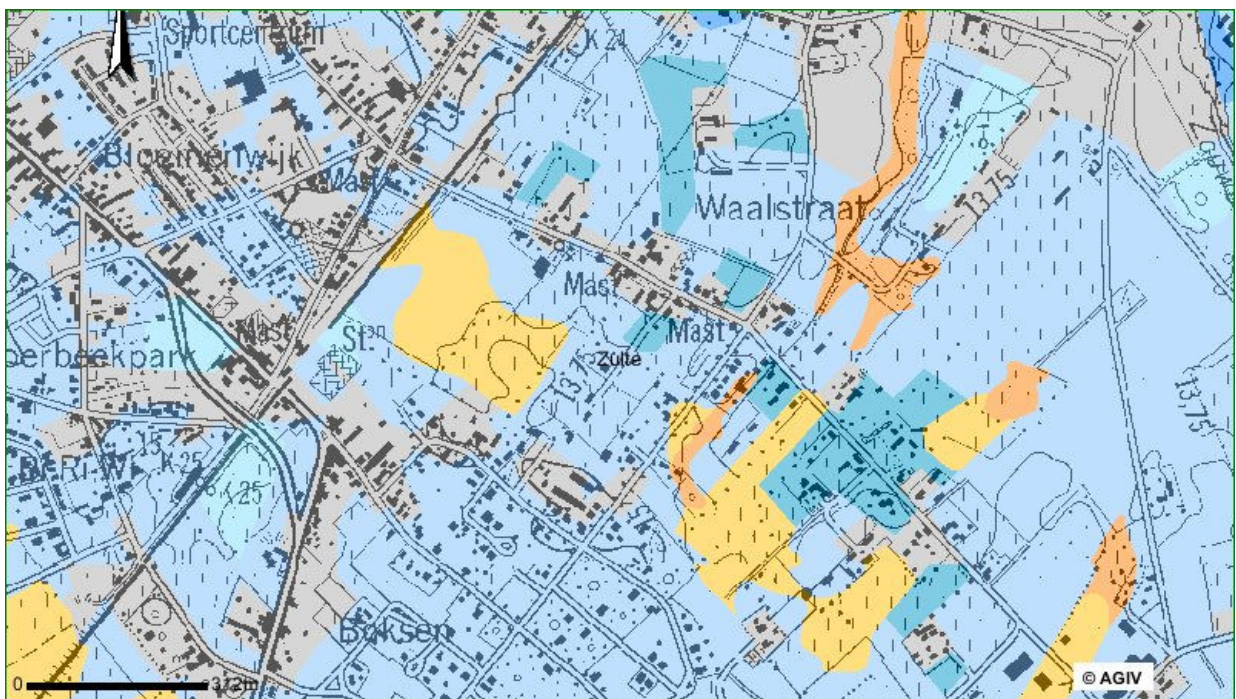

Fig. 5. De bodemkaart geprojecteerd op de topografische kaart.
 Blauw: Matig natte lemige zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont
 Donkerblauw: Matig droge lemige zandbodem met dikke antropogene humus A horizont
 Grijs: Antropogeen
 Geel: Matig natte licht zandleembodem zonder profiel
 Oranje: Natte licht zandleembodem zonder profiel
 (<http://geo-vlaanderen.agiv.be>)

Methodologie

Het preventieve vooronderzoek gebeurde door middel van proefsleuven en kijkvensters.

Op het terrein zijn 38 sleuven (SL) met verschillende lengtes getrokken met een breedte van 1,80 m. Deze breedte komt overeen met de breedte van de graafbak van de kraan. De tussenafstand van middenas tot middenas bedraagt ca. 12 m. Deze afstand verschilt echter in sommige gevallen door specifieke situaties, zoals de aanwezigheid van de weg en het huis. De oriëntatie van de sleuven verschilt van perceel tot perceel en werd hier overwegend bepaald door enkele praktische zaken, zoals de toegankelijkheid van de percelen. Daarnaast speelde aanwezigheid van oudere en nieuwe grachten een grote rol bij het aanleggen van de sleuven. Zo was het langgerekte perceel 567 wegens de aanwezigheid van een nieuwe gracht te smal om drie parallelle sleuven aan te leggen. Om alsnog genoeg oppervlak te onderzoeken werd besloten haaks op de lengtesleuven enkele kortere te plaatsen. Het perceel aan de straatzijde (nr. 560n) kon niet onderzocht worden wegens de aanwezigheid van straatverharding.

Naast het aanleggen van sleuven werden ook enkele uitbreidingen voorzien. Dit gebeurde rond mogelijke archeologische sporen en/of tussen verschillende sporen in. Het doel van dergelijke 'kijkvensters' is onder andere de sporendesiteit na te gaan, de relaties tussen sporen in verschillende sleuven vast te leggen en/of de aard en grootte van een mogelijk archeologisch spoor te verifiëren. Er werden drie vlakken aangelegd, aangeduid met een Romeins cijfer.

De sporen werden per sleuf ingetekend op schaal 1/50, genummerd, beschreven en gefotografeerd. Het intekenen gebeurde aan de hand van een centraal uitgezette as in de sleuf. Enkele sporen en mogelijke sporen werden gecoupeerd. De coupes zijn gefotografeerd en ingetekend op schaal 1/20.

De sleuven werden door een landmeter ingemeten en gegeorefereerd aan de hand van Lambert-coördinaten. Ook de hoogte van sporen werd bepaald en weergegeven in TAW (Tweede ALgemene Waterpassing). In de 'lege' of quasi 'lege' sleuven werd de diepte op een aantal verspreide punten geregistreerd. De op het terrein geregistreerde sporen werden ingepast in dit opmetingsplan.

Naast het registreren van archeologische sporen werd ook het bodemtype bepaald. Om de opbouw van de bodem na te gaan zijn kleine profielputten gemaakt (20 tot 80 cm diep). De wandprofielen (verder benoemd als WP) geven informatie over de verschillende bodemhorizonten en bodemontwikkeling.

De gebruikte afkorting voor dit vooronderzoek is ZUL-WAA-09 (Zulte - waalstraat - 2009).

Resultaten

Bodemtypes

Per sleuf werd het verloop van het bodemtype geregistreerd. Het bepalen van het type gebeurde op basis van de textuur, de kleur, de hardheid en de aanwezigheid van ijzerconcretie.

Algemeen bleek het verschil in bodemtype groter te zijn dan op de bodemkaart wordt weergegeven. Opvallend is het verschil tussen de zachte bleke lemige zandbodems en de harde oranje bodems met veel ijzerconcretie. Daarnaast werden ook harde lemige zandbodems geregistreerd. Deze verschillende bodemtypes lopen vloeiend over in elkaar, een strikte afbakening in verschillende zones is niet mogelijk. De volgende globale indeling kan wel gemaakt worden:

Een zachte lemige zandbodem, lichtbruin tot lichtbeige en wit van kleur, kon worden waargenomen op het noordelijke deel van het terrein en in het oosten (WP 1, 2, 3, 14) (fig. 6). De noordoostelijke hoek vertoont een bodem waarbij de natuurlijke bodem veel ijzerconcretie bevat (WP 6, 7). Er is geen uitlogingshorizont; de ploeglaag (A-horizont) ligt rechtstreeks op C-horizont (fig.9). In het zuidoostelijk deel van het terrein is eenzelfde bodem waargenomen (WP13) (fig. 7). In een wandprofiel is echter te zien hoe onmiddellijk onder deze verbrokkelde bodem de lichte, lemige zandbodem ligt, met eerste uitlogingshorizont en daaronder de C-horizont.

De meest westelijke zijde in het zuidelijk deel heeft een lemige zandbodem. Maar in tegenstelling tot het noordelijke gedeelte is deze lichtbruin tot geelbeige van kleur en vrij hard (fig. 8). De bodem heeft op de meeste plaatsen een vrij dikke uitlogingshorizont (WP 8, 9, 10, 11).

De zachtere bodems vertonen plaatselijk erg veel bioturbatie, vooral veroorzaakt door mollen. Daarnaast zijn ook windvallen waargenomen.

Fig.6. Sleuf 36, WP14, onder de dikke ploeglaag ligt een zachte, bleke lemige zandbodem.

Fig.7. Sleuf 31, WP13, de bovenste laag van de moederbodem is een harde verbrokkelde bodem met veel ijzerconcretie. Daaronder ligt de vrij zachte bleke lemige zandbodem.

Fig.8 Sleuf 18, WP9, de scheiding tussen de ploeglaag en de moederbodem is zeer scherp. De bodem is hard lemig zand.

Fig.9. Sleuf 9, WP6, de gevlekte bodem bestaat uit bleek lemig zand met harde ijzerconcretie.

Grachten en reppels

1/2/4

Een eerste gracht kon overheen de sleuven 1, 2 en 3 geregistreerd worden. De gracht heeft een donkergrijze vulling, bevat wat kleine fragmentjes baksteen en is vrij scherp afgelijnd. Door deze kenmerken kan de gracht als vrij recent bestempeld worden.

5-6/8-9/16-17/19-21/25

Overheen perceel 558b lopen twee parallelle grachten, met een tussen afstand van ca. 5 m. Ze werden aangetroffen in de sleuven 4 tem 8. Ze zijn lichtbruin van kleur. Er werd een coupe gezet op de delen SL5/8 en SL5/9. Gracht 8 heeft een lichtbruine vulling en vertoont onderaan spoelbandjes. Centraal zit een pakket verzette moederbodem (fig.10). Gracht 9 heeft een bruine vulling en vertoont even als de vorige gracht onderaan spoelbandjes. Opmerkelijk voor beide is dat de vulling nauwelijks te onderscheiden is met de tweede ploeglaag. Dit wijst mogelijk op een gelijktijdige ontstaansgeschiedenis. Door afwezigheid van materiaal konden deze grachten niet gedateerd worden.

Fig. 10. Sleuf 5, gracht 8. In de coupe zijn onderaan spoellaagjes aanwezig. Het bovenste pakket vloeit over in de tweede ploeglaag.

Fig.11. Sleuf 26, gracht 46. De coupe vertoont een opvulling in verschillende pakketten. Onderaan is een fijn gelaagde opvulling zichtbaar.

46/47

Een gelijkaardige gracht als de twee hierboven beschreven grachten is deze die overheen de sleuven 15 en 26 werd geregistreerd. In coupe vertoont de gracht een opvulling in verschillende pakketten (fig.11). Het onderste pakket is gelaagd lichtgrijs-lichtbeige met wat brokjes geelbeige. Daarboven ligt een gevlekt pakket met geelbeige moederbodem. Het bovenste pakket is bruin tot lichtbruin. Hierin bevindt er zich een vrij lemig lensje.

34

In sleuf 13 ligt een gracht die qua vulling sterk lijkt op de twee parallelle grachten en gracht 46/47. De gracht heeft een lichtbruine vulling.

33/36/37/38

Een reeks lichtbruine greppels in sleuf 13 werd aangesneden. De aanwezigheid van deze greppels en enkele mogelijk archeologische sporen gaven aanleiding tot het openleggen van vlak II. In het kijkvenster werden nog meer gelijkaardige greppels geregistreerd. Ze liggen in een zeer strak rechthoekig patroon en zijn zeer ondiep.

68-69/73-74

Op het zuidoostelijk perceel lopen twee parallelle grachten. Ze werden geregistreerd in de sleuven 34 en 35. De vulling, de aanwezigheid van kleine baksteen fragmenten en recent aardewerk en de scherpe aflijning doen vermoeden dat het hier vrij recente grachten betreft.

83/84/85

Parallel met de oostelijke grens van perceel 549c lopen twee grachten. Ze zijn niet continu maar worden op enkele plaatsen doorbroken. Hun identieke richting met de huidige aanwezige greppel en hun grijze vulling doen vermoeden dat het hier om recente voorlopers zijn van de huidige greppel.

24

Eenzelfde ontstaansgeschiedenis vinden we terug in sleuf 8. Het spoor 24 ligt parallel aan de huidige gracht en maakt er wellicht deel van uit.

15

Een diagonale 'verstoring' doorheen sleuf 7 kan mogelijk gelinkt worden met de hierboven vermelde gracht (SL8/24). Het spoor heeft namelijk min of meer eenzelfde oriëntering aan en heeft een quasi gelijkaardige donkere vulling.

47/47bis

Opmerkelijk is de gracht die dwars over het perceel 547f loopt. Bij de aanleg van de sleuven 27 tot en met 30 werd een zone bruine lemmige zandbodem aangesneden. De overgang van de natuurlijke bodem naar dit pakket verliep zeer geleidelijk. In eerste instantie werd gedacht aan een lokale depressie. Bij het couperen van deze zone werd duidelijk dat het een diepe gracht betreft. In sleuf 27 bleek de gracht 1m84 diep te gaan ten opzichte van het maaiveld. Onderaan bevond er zich een zeer humeus pakket waarin fragmenten hout en gangen van plantenwortels bewaard waren. Door inkalving kon het profiel niet geregistreerd worden. In sleuf 28 was de gracht 'slechts' 1m55 diep. De aflijning is heel onscherp (fig.13). De stratigrafie is als volgt opgebouwd: Het onderste pakket is grijs, zandig leem en vrij vochtig. Hierop ligt een gevlekte grijs-bruine leemzandige laag. Hierop ligt een lichtbruin pakket dat aan de onderkant meer de kleur en textuur van de natuurlijke bodem bevat. Deze laag vloeit over, zonder duidelijk overgang, in de tweede ploeglaag. Hierop ligt de eerste ploeglaag. Het humeus pakket, zoals in sleuf 27 werd aangetroffen, is hier niet meer aanwezig.

Uit deze gracht werd slechts een brokje baksteen aangetroffen. Het is afkomstig uit de middelste vulling van de gracht.

Deze gracht kan gerelateerd worden met een perceelsgracht die terug te vinden op de 'Atlas der Buurtwegen', een kadasterplan opgesteld ca. 1840. Deze gracht bakende het perceel af waarop zich het oude woonhuis bevond (fig.12).

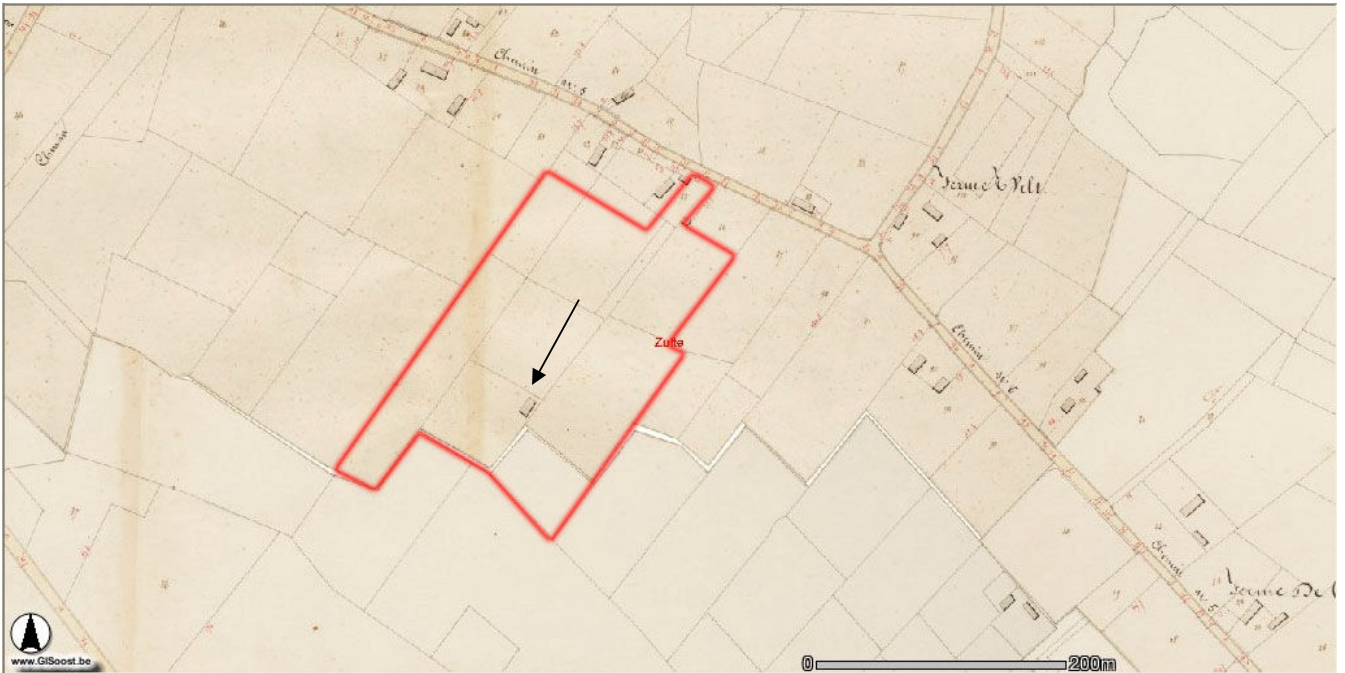

Fig. 12. Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). Aanduiding van het onderzochte terrein. De pijl duidt een verdwenen en tijdens het onderzoek aangesneden perceelsgracht weer. (www.gisoost.be)

Fig. 13. Sleuf 28, gracht 79. Coupe op de gracht op het perceel 547f

Overige grachten en greppels

Naast de hierboven besproken sporen zijn er een reeks greppels en grachten die niet overheen verschillende sleuven geattesteerd werden. Het zijn geïsoleerde sporen waarover weinig informatie kan worden meegedeeld.

Zo zijn op het perceel 558c drie ondiepe greppels aangetroffen. Het gaat meer bepaald om SL10/28, 29 en SL11/31. Ze hebben een bruine tot grijsbruine vulling die nauwelijks verschilt van de tweede ploeglaag.

IJzerrijke kuilen

Op talrijke plaatsen zijn kuilen aangetroffen waarin grote brokken metaal aanwezig zijn (fig.14 en 15). Het gaat hier duidelijk niet om natuurlijk ijzer. De brokken zijn zwaar gecorrodeerd en er werden geen 'voorwerpen' in herkend. Het gaat om de volgende sporen: 7, 13, 23, 26, 30, 32, 43, 45, 55, 58, 72, 88 (op het grondvlak oranje ingekleurd).

De sporen zijn niet eenduidig qua kleur of vorm. Soms gaat het om vrij ronde sporen, maar vaak zijn ze eerder grillig. Wel zijn ze over het algemeen vrij homogeen van kleur en vertonen ze slechts matige bioturbatie door mollen.

Over de betekenis van dergelijke kuilen kan geen uitspraak gedaan worden. De vraag wordt gesteld of deze kuilen restanten kunnen zijn van de wereldoorlogen, meer bepaald van bominslagen e.d..

Kijkvensters

Zoals reeds vermeld werden er drie kijkvensters aangelegd in functie van verdere interpretatie van mogelijk archeologische sporen.

Vlak I

Het eerste kijkvenster bevindt zich tussen sleuven 5 en 6. Twee sporen 11 en 12 in sleuf 5, waren sterk gelijkaardig. Met de aanleg van vlak I werd nagegaan of in de onmiddellijke omgeving andere archeologische sporen aanwezig waren. Hierop werd een negatief antwoord verkregen. Slechts een groot rond spoor werd vrijgelegd. De scherpe aflijning toont echter aan dat het om een zeer recente verstoring gaat. In coupe bleek het spoor 12 slechts een viertal cm diep te gaan. De vulling is donkergrijs tot zwart en vrij gelijkaardig met sporen die duidelijk als natuurlijk konden worden bestempeld. De geïsoleerde ligging en de gelijkenis met natuurlijke sporen doet vermoeden dat het ook hier om natuurlijke bodemverkleuringen gaat.

Vlak II

Vlak II bevindt zich ten noordwesten van de klaslokaaltjes (fig.16). Dit gebouwtje veroorzaakte enige hinder bij de aanleg van het kijkvenster. Naast het rastervormig greppelpatroon werden ook enkele donkere vlekken in de quasi witte moederbodem aangetroffen (SL13/37,38,39,40,41,42). Bij de aanleg van het kijkvenster werden twee grote donkerkleurige vlekken geregistreerd. Hiertussen lag een geelbeige bodem die opmerkelijk verschilde met de meer witte moederbodem. Het geheel vormde mogelijk een elipsvormige kuil (spoor 42). Echter, na het couperen van één van de kleinere spoortjes (SL13/37) en de mogelijke kuil, bleek het om natuurlijke sporen te gaan.

Naast deze natuurlijke sporen werd er ook een kuil vrijgelegd. Deze doorsnijdt duidelijk de kleine greppels. De aflijning is zeer scherp en de grijze vulling bevat partikels baksteen. Hierdoor kan besloten worden dat het een recente kuil betreft.

Vlak III

De sterke gelijkenis tussen sporen SL28/56 en SL29/60 lieten toe om door middel van het aanleggen van vlak III de relatie tussen beide op te helderen. Er werd een derde gelijkaardig spoor aangetroffen (61). De functie van deze sporen, noch de ouderdom is gekend. De vrij scherpe aflijning en de grijze vulling doen vermoeden dat het om vrij recente sporen gaat.

Overige kuilen

Verspreid over het terrein werden nog een aantal andere sporen aangetroffen. Het merendeel echter had een zeer scherpe aflijning en/of had een zeer homogeen opvullingspakket. Geen enkel spoor werd aanschouwd als een archeologisch spoor dat wijst op oudere occupatie van het terrein.

Fig. 14. Sleuf 12, spoor 32. Grillige kuil met ijzerbrokken.

Fig. 15. Sleuf 28, sporen 52 en 53. Spoor 53 is een van de kullen met ijzerbrokken.

Fig. 16. Vlak II, gedeeltelijk opengelegd. De lichtbruine greppels in rasterpatroon zijn heel duidelijk. De grote en kleine donkere vlekken zijn natuurlijk.

Materiële vondsten

Het aantal aangetroffen materiële vondsten is quasi nihil. De enkele scherven uit sporen waren zeer recent en werden daarom niet ingezameld. Niet zelden kwam er wat aardewerk uit mollengangen, waardoor ook deze geen verdere informatie over de sporen verschaften.

Slechts één fragment is mogelijk ouder. Het werd echter niet gelinkt aan een spoor maar werd gevonden bij het afgraven van sleuf 29 (fig. 17).

Fig. 17. Aardewerkfragment uit sleuf 29

Archeologisch 'lege' zone

Het is opmerkelijk hoe op het terrein van ca. 4,5 ha geen sporen zijn aangetroffen die wijzen op occupatie in het verleden. Eenzelfde ondervinding werd gedaan tijdens het vooronderzoek te Zulte-Dries. Tijdens het archeologisch vooronderzoek in de zomer van 2009 is daar slechts één archeologisch spoor aangesneden. Het ging hier om een zogenaamde 'kolenbranderskuil'.¹

Het gebied tussen de Leievallei en het heuvelgebied van Kruishoutem komen opmerkelijk veel minder archeologische sporen voor.² Dit kan deels te maken hebben met de 'slechtere' bodemtypes.

De tot nu toe gekende grote uitzondering hierop is de site in de Posthoornstraat te Machelen (Zulte). Hier werd een inheems-Romeins landelijke site aangetroffen.³

Onderzoek in de toekomst in dit 'marginaal' gebied zal hopelijk meer informatie bieden omtrent de verspreiding en evolutie van menselijke occupatie. Het besluit dat het volledige gebied tussen Leievalle en de heuvels automatisch archeologisch 'leeg' is kan niet zomaar worden aangenomen.

Conclusie en aanbeveling

Tijdens het archeologisch vooronderzoek op de site Zulte - Waalstraat zijn er opmerkelijk weinig archeologische sporen aangetroffen die wijzen op menselijke activiteit in het verleden.

De vele grachten die werden aangesneden zijn in hoofdzaak recente percelingsgrachten en archeologisch gezien minder waardevol. Slechts enkele lijken 'ouder', maar door afwezigheid van materiaal kunnen deze niet gedateerd worden. Noch wijzen ze op een gestructureerde afbakening. Een constante is wel het voorkomen van kuilen met grote gecorrodeerde ijzerbrokken.

De lage sporendensiteit is mogelijk te wijten aan de bodem die minder geschikt is voor occupatie.

Mits het laag aantal sporen lijkt een vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Wel dient men in de toekomst de nodige aandacht te schenken aan dit archeologisch 'leeg' gebied. Mits zorgvuldig opvolgen van verdere ontwikkeling van de gronden kan de aanwezigheid, maar zeker ook de afwezigheid van archeologische sites meer vertellen over de zone tussen de Leievalle en het heuvelgebied. Verder archeologisch onderzoek kan zo meer informatie bieden omtrent de geschiedenis van dit gebied.

Inhoud CD-rom

1. Verslag archeologisch vooronderzoek (PDF-bestand)
2. Opmetingsplan met de hoogtemetingen (DXF-bestand en DWG-bestand)
3. Grondplan: situering van de sleuven (PDF-bestand en AI-bestand)
4. Coupes van enkele sporen (PDF-bestand en AI-bestand)
5. Foto's (JPG-bestanden)

---

¹ VANHOLME, N. & BONCQUET, T., 2009. *Archeologisch vooronderzoek Zulte - Dries*. Onuitgegeven rapport.

² Persoonlijke mededeling van Luc Bauters (prov. Oost-vlaanderen)

³ VERBRUGGE, A., DE DONCKER, G. & CHERRETT 2008: Een inheems-Romeins landelijke nederzetting aan de Posthoornstraat in Machelen (gem. Zulte, prov. Oost-Vlaanderen) In: DE CLERCQ, W., DEMETER, ST., GUILLAUME, A., MASSART, CL., PARIDAENS, N. & VAN BELLINGEN, S. (eds.), *Romeinendag-Journ*, 139-140.

Bijlage 1: Sporenlijst

Spoornummer	Beschrijving
1, 2, 4	heterogeen bruingrijs-bruin met kleine brokjes moederbodem
3	heterogeen donkerbruingrijs-donkerbeige gevlekt met weinig stukken Fe, scherpe aflijning, recent
5, 6, 8,9	heterogeen bruingrijs-grijsbruin
7	heterogeen grijs-zwart met grote ijzerconcreties en restanten ijzeren artefacten
10	heterogeen lichtgrijs-bruingrijs met weinig Fe-vlekken
11,12	heterogeen donkergrijsbruin-zwart, sterke bioturbatie, natuurlijk
13	heterogeen bruingrijs-grijsbruin met enkele beige vlekken
14	homogeen grijsbruin
15	heterogeen bruingrijs-zwart gespikkeld, natuurlijk
16, 17, 21, 22, 25	idem 5 met vlekjes Fe
18	homogeen grijsblauw onder heterogeen beige-lichtoranje pakket met donkergrijsbruine vlekjes (wortelkanalen)
19	heterogeen donkerbruin-beige met grote vlekken moederbodem, zeer scherpe aflijning
20	zwart pakket van enkele centimeters dik - weggegraven
23	heterogeen bruingrijs-bruin met brokken Fe, weinig bioturbatie, vrij scherpe aflijning
24	heterogeen bruingrijs met roestvlekjes en inmenging van moederbodem langs de rand – waarschijnlijk in verband te brengen met de perceelsgracht net naast de sleuf (ten ZO)
26	heterogeen bruingrijs, roest geaderd met veel grote brokken Fe
27	homogeen grijs met kleine brokjes moederbodem en baksteenpuin, scherpe aflijning – recent
28	homogeen bruin met weinig bioturbatie
29	homogeen donkerbruin met weinig bioturbatie, vrij scherpe aflijning
30	homogeen grijs, roest gevlekt met brokken Fe
31	heterogeen bruingrijs, vrij scherpe aflijning met sterke bioturbatie
32	heterogeen grijsbruin-grijs met grote brokken Fe en weinig bioturbatie
33	homogeen zwart – heel ondiep
34	homogeen grijsbruin, roest geaderd
35	homogeen donkerbruin met Mn-spikkels, weinig bioturbatie (mogelijk een plaatselijke verdieping van de ploeglaag)

36, 41	heterogeen bruingrijs met Fe- en Mn-spikkels
37, 38, 39, 40	homogeen donkerbruin-zwart met veel bioturbatie
43, 45	heterogeen bruingrijs met veel grote brokken Fe, heel ondiep
44	heterogeen bruingrijs-lichtgrijs gevlekt met heel veel bioturbatie, natuurlijk
46	heterogeen bruingrijs-bruin met beige vlekken en Mn-spikkels
47	heterogeen bruin-grijsbruin met Mn-spikkels
48	homogeen grijs met vlekken moederbodem, recent
49	heterogeen bruingrijs-grijs met veel bioturbatie
50	homogeen bruingrijs, scherpe aflijning (qua vulling gelijkaardig aan recent ploegspoor)
51, 55	homogeen grijs, roest geaderd met veel brokken Fe
52	idem 51 met baksteenfragmenten
53	heterogeen grijs-bruingrijs-beige met Fe-vlekjes en veel bioturbatie
54	heterogeen bruingrijs met brokken Fe en veel bioturbatie
56, 60, 61	heterogeen bruingrijs-grijs met Mn-spikkels, scherp afgelijnd
57	idem 56, maar heel ondiep en veel bioturbatie
58	heterogeen bruingrijs met brokjes Fe, heel vaag (natuurlijk)
59, 63	homogeen grijsbruin met vlekken moederbodem (in O weggeschaafd)
64	heterogeen bruingrijs-grijs-beige met veel bioturbatie, duidelijke aflijning, veel recentere verstoring erop
65	heterogeen grijs-zwart met veel bioturbatie
66	homogeen bruingrijs met bioturbatie
67	heterogeen donkergrijs-lichtgrijs-beige gevlekt met groot stuk verzette moederbodem in N – recent
68	homogeen bruingrijs met veel bioturbatie
69	heterogeen bruingrijs-grijs
70	heterogeen bruingrijs met lichtgrijze vlekken en stukjes Fe
71	homogeen grijsbruin met vlekken moederbodem langs de rand en veel bioturbatie
72	homogeen bruingrijs met grote brokken Fe – grillige aflijning
73	homogeen bruingrijs met brokjes moederbodem – duidelijke aflijning, recent
74	idem 73 met rood geglaazuurd aardewerk
75	homogeen bruingrijs met brokjes Fe – duidelijke aflijning

- 76 homogeen bruingrijs, scherpe aflijning met wat bioturbatie
- 77 homogeen grijs, weinig bioturbatie, scherpe aflijning - recent
- 78 homogeen bruingrijs, scherpe aflijning, weinig bioturbatie
- 81 gevlekt grijs-donkergrijs met brokjes moederbodem, scherpe aflijning
- 82 gevlekt heterogeen bruin-grijs met stukjes moederbodem en veel bioturbatie, onscherpe aflijning (gelijkaardig als 83 t.e.m.86)
- 83 heterogeen gevlekt bruingrijs-grijs met brokjes Fe en vlekken moederbodem, veel bioturbatie, duidelijke aflijning, maar onscherp
- 84, 85, 86 heterogeengevlekt donkergrijs-donkerbruin met vlekken moederbodem en veel bioturbatie, duidelijke aflijning, vrij scherp
- 87 heterogeen bruingrijs-grijs gevlekt met brokjes moederbodem
- 88 homogeen grijsbruin met brokken Fe, grillige aflijning

Bijlage 2: Fotolijst

---

aardewerk	44-45(1).JPG	76(1).JPG	WP2.JPG
overzicht	44-45(2).JPG	76(2).JPG	WP3.JPG
3.JPG	44-45(3).JPG	78.JPG	WP4.JPG
7.JPG	46 (2).JPG	79 coupe(1).JPG	WP5.JPG
8 coupe(1).JPG	46 coupe(1).JPG	79 coupe(2).JPG	WP6.JPG
8 coupe(2).JPG	46 coupe(2).JPG	79 coupe(3).JPG	WP7.JPG
9 coupe(2).JPG	46.JPG	79 coupe(4).JPG	WP8.JPG
10.JPG	47.JPG	79 coupe(5).JPG	WP9.JPG
11-12(1).JPG	48 (1).JPG	79bis coupe(1).JPG	WP10.JPG
11-12(2).JPG	48 (2).JPG	79bis coupe(2).JPG	WP11.JPG
13.JPG	49.JPG	79bis coupe(3).JPG	WP12 (1).JPG
17 coupe.JPG	50 (1).JPG	81 coupe.JPG	WP12 (2).JPG
19.JPG	50 (2).JPG	81(1).JPG	WP13 (1).JPG
21-22(1).JPG	51.JPG	81(2).JPG	WP13 (2).JPG
21-22(2).JPG	52-53(1).JPG	82.JPG	WP14.JPG
23.JPG	52-53(2).JPG	83-85(1).JPG	
25.JPG	54(1).JPG	83-85(2).JPG	
26.JPG	54(2).JPG	83-85(3).JPG	
27.JPG	55-56-57 (1).JPG	83 coupe.JPG	
28 coupe.JPG	55-56-57 (2).JPG	87(1).JPG	
28(1).JPG	58-59.JPG	87(2).JPG	
28(2).JPG	63.JPG	sleuf 30.JPG	
29 coupe.JPG	64.JPG	sleuf 31.JPG	
29(1).JPG	65 coupe.JPG	vlak I(1).JPG	
29(2).JPG	65.JPG	vlak I(2).JPG	
30.JPG	66-88 coupe.JPG	vlak I(3).JPG	
31 coupe.JPG	66-88(1).JPG	vlak II (1).JPG	
31.JPG	66-88(2).JPG	vlak II (2).JPG	
32.JPG	68.JPG	vlak II (3).JPG	
34.JPG	70.JPG	vlak II (4).JPG	
35.JPG	71.JPG	vlak II(5).JPG	
37 coupe.JPG	72.JPG	vlak II(6).JPG	
42 coupeA.JPG	73(1).JPG	vlak III (1).JPG	
42 coupeB.JPG	73(2).JPG	vlak III (2).JPG	
42 coupeC.JPG	74.JPG	vlak III (3).JPG	
43.JPG	75.JPG	WP1.JPG	